

са намирали отзвук в българската преса и дори в самото народно събрание не веднаж са се изказвали възмущения и протести против недостойните оскърбления, които Фердинанд нанася на българското племе и против разграбването от него на хубавата българска земя. Бихме отишли обаче твърде далеч, ако се впуснем в подробно описание на чувствата и грабежническите инстинкти на Фердинанда, а пък и едва ли има нужда от това. Едва ли има българин, който и до днес да не се е убедил, че от първия до последния ден на своето царуване Фердинанд нито е искал, нито е могъл да разбере и се съобрази с чувствата и желанията на народа, че той си отиде също такъв чужденец, какъвто бе дошъл, че не обичаше, не уважаваше и презираше българския народ, но хранеше най-голяма алчност към природните богатства на хубавата му земя.

*

Това, върху което искаме най-вече да се спрем в тази книга е системата на вътрешната и външна политика на Фердинанда, както и начините и средствата за нейното провеждане. В това отношение едно обстоятелство има голямо влияние и обуслови неговото поведение през първите осем години на неговото князуване. Това бе неговото неприпознаване от Русия, а поради това и от всички други сили. Този първи период бе тъй да се каже, периодът на неговото нелегално князуване. Фердинанд се качи на българския престол въпреки несъгласието и при явното и категорично неодобрение на Русия. Формалният мотив на Русия, да го не припознае, бе, че неговият избор е нелегален, че той е едно нарушение на Берлинския договор. И Русия даже запитва Турция какви постъпки послед-